

AZINLIKLARIN GÜVENCESİ DEMOKRASİ

Yazan: **Tarık Ziyad** - 29 Temmuz 2008

Sosyal yaşamın her etabında inanç ve etnise bağlamında azınlık psikolojisi etken olmuştur. Ülkemizde Türk'lük üst kimlik olarak kabul edilirse, beraber yaşadığımız farklı etnik yapının içinde olan vatandaşlarımız tarihten gelen geleneksel kültürlerini ve kimliklerini korumada azınlık psikolojisinin payı küçümsenemez..

Ülkemizde 1923 Cumhuriyetin ilanıyla uygulanan üniter devlet yapısı azınlıklarla ilgili sosyal ve siyasal politikalarında Lozan anlaşma-sında belirlenen ilkeler belirleyici olmuştur..

Azınlıkların tanımlamasında etnise kadar din de en önemli unsurdur.

Müslüman olan halkın etnisite tanımlamaları üniter sistem içinde buharlaştırılmış,herkes oluşturulan ve geliştirilmeye çalışılan resmi ideolojinin hedeflerine uygun olarak Türk sayılmıştır.

Etnise ve dini inanç sahiplerinin kendilerini tanımlamada ve kültürlerini yaşamalarının güvencesi Osmanlı'nın çoğulcu özgürlükçü idari yapısı cumhuriyetle beraber terk edilmiştir. Üniter devlet yapısının tek din,tek dil, tek bayrak , tek millet ve devletin bölünmez bütünlüğü ilkeleri anayasal düzenin değişmez ,vazgeçilmezleri olmuştur. Yüzyıllardır süregelen dinsel ve etnik referanslı özgür yaşam tarzlarının kısıtlaması Üniter devlet ilkelerine uygun yapılmıştır

Lozan anlaşmasıyla müslüman olmayan halklar azınlık statüsü kapsamında değerlendirilmiş, sosyal, kültürel ve ekonomik hakları garanti altına alınmıştır. Batılılar gibi yaşamaya devam etmişlerdir.

1930'lu yıllarda Nasyonal sosyal milliyetçiliğin ifadesinin tezahürü İtalyan Faşizmi ve Alman Nazizminin Türkiye'ye etkilemesiyle azınlıklara ve Türk olmayan unsurlara bakış açısı değişmiş, devlet kendi yaratmak istediği Kemalist ideolojiye uygun insanların dışındakilere kuşkuyla bakar olmuştur. Anadolu'nun bütün şehirlerinde ticareti ve sanatkârlığı ellerinde bulunduran müslüman olmayan azınlıklar 6-7 Eylül yağmalama o-laylarıyla önce Anadolu'dan İstanbul' a daha sonra ise Avrupa ve Amerika'ya göç etmişlerdir.

Devletin farklı etnik ve inanç sahiplerine bakışında ve uygulamalarında resmi ideoljinin ilkeleri belirleyici olurken, İttihatçı yöntemler davranış biçimi olmuştur.

Azinlıklardan Süryaniler, Ermeniler, Rumlar ve Musevilerin Türkiye'den göç ettikleri, kalanlarında büyük şehirlerde sessiz sedasız ticari faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Farklı etnik ve inanç sahibi insanlarla beraber yaşama kültürünün yerini kendime benzeyenlerle beraber yaşamın anlayışı hayatımıza sokulmuştur.

Unutulmamalıdır ki otoriter ve baskıcı yönetimler kimliklerin ifadesi korunması ve yaşanmasını yasaklamışlardır.

A.B.D Kızılderilileri, Avustralya Aburjin'leri soykırımla yok etmişler, Sovyetler Kırım ve Ahıska Türk'lerini, Almanlar Yahudileri yerlerinden yurtlarından sürmüş ve binlercesini sistemli şekilde imha etmişlerdir.

Bulgaristan da Komünist Jivkov yönetimi Türklere yönelik asimilasyon uygulamış, Türkiye'ye göçler oluşturmıştır.

Yakın zamanda Sırp Müslüman Bosnalıları soykırım olarak nitelenecek savaşla katletmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin yakın tarihinde yaşanan 20'ye yakın kürk isyanında binlerce insan hayatını kaybetmiş, isyanların olduğu şehirlerden Anadolu'nun diğer şehirlerine zorunlu iskana tabi tutulmuşlardır.

Resmi ideolojisi olan devletler halklarına karşı uyguladıkları tektiplileştirmeye yönelik asimilasyon politikalarıyla halklarına karşı baskı, sindirme ve inkâr yolunu seçmişlerdir.

İnanç ve etnik kimliklerin kendilerini tanımladıkları gibi yaşamalarına müdahale edilmiş, süregelen kültürlerinin yerine yenileri ihdas edilmeye çalışılmıştır.

Demokrasinin evrensel ölçülerde uygulanmasıyla bu sorunlar aşılma aşamasındadır. Kimliklere sahip grupların barış içinde birlikte yaşamaları halkımıza kazandırılacak demokrasi kültürüyle beraber,devletin demokratik, laik, hukuk devleti olma özelliğiyle ilişkili olduğu unutulmamalıdır.

Farklı etnik ve dini kimliklerin varlıkları tanınmalı kültürel yaşamları yasalarla güven altına alınmalıdır. Sistemli şekilde yapılan asimilasyon politikalarının çözümü olmadığı sosyal ve siyasal yaşamımızda görülmektedir.

Yorum Ekle

Tarık Ziyad